

Veļas mašīnas un profesionālās aukstumiekārtas ES tirgū

ATBILSTĪBA EKODIZAINA UN ENERGOMARĶĒJUMA PRASĪBĀM

Projekta JAHARP2022-01 ietvaros tika pārbaudīts vienotais tirgus, lai pārbaudītu mājsaimniecības veļas mašīnu un profesionālo aukstumiekārtu atbilstību ES ekodizaina un energomarkējuma normatīvajiem aktiem. [PROSAFE](#) koordinētais projekts sākas 2023. gada aprīlī un tiks noslēgts 2025. gada martā.

MĀJSAIMNIECĪBAS VEĻAS MAŠĪNAS

Normatīvie akti:

Regula (ES) 2019/2023
Regula (ES) 2019/2014

Atruna

Finansēts no Eiropas Savienības līdzekļiem. Tomēr izteiktie viedokļi un uzskati ir tikai autora(-u) viedokļi un ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības vai Eiropas Inovāciju padomes un MVU Izpildāģentūras (EISMEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne piešķirējorganizācija nevar tikt uzskatītas par atbildīgām par tiem.

Tirgus uzraudzības iestādes (TUI) atlasīja **46 veļas mašīnu modeļus dokumentu pārbaudēm, un mazāk nekā 30% modeļu izrādījās pilnībā atbilstoši.**

Kļūdas tika konstatētas atbilstības deklarācijās, patērētājiem un ekspertiem domātā informācija neatbilda ekodizaina un energomarkējuma normatīvo aktu prasībām.

Iestādes sadarbojas ar uzņēmējiem, un daudzi ir veikuši brīvprātīgas darbības, lai sakārtotu savu preču dokumentāciju.

Astoņi no atlasītajiem 46 modeļiem tika testēti akreditētā laboratorijā, pārbaudot to mazgāšanas veiktspēju, skalošanas efektivitāti un dažiem modeļiem arī trokšņa līmeni un mazjaudas enerģijas patēriņu.

Šis ir pirmais kopprojekts, kas ietver testēšanu pēc jaunajām prasībām, tostarp mazgāšanas ciklu kombināciju ar ceturtdaļas, puses un pilnu slodzi un maksimālās temperatūras mērīšanu mazgāšanas laikā.

Visi paraugi izturēja trokšņa un skalošanas efektivitātes testus. Tomēr pēc pirmajiem testiem 5 no 8 modeļiem tika konstatētas iespējamās tehniskas neatbilstības dažādos mazgāšanas veiktspējas parametros, un vienam - mazjaudas enerģijas patēriņa režīmam. Vienam modelim pašreiz noris trīskāršā testēšana.

Uzmanību! Rezultātu pamatā ir preces, ko tirgū atlasīja pieredzējuši dalībvalstu tirgus uzraudzības inspektori. Tāpat kā citās tirgus uzraudzības aktivitātēs rezultāti atspoguļo mērķtiecīgus centienus, ko iestādes veic, lai identificētu neatbilstošus produktus. Tie nesniedz statistiski derīgu tirgus situācijas ainu.

testēšanas rezultāti

iespējamās
neatbilstības; 62.5%

atbilst; 37.5%

PROFESIONĀLIE LEDUSSKAPJI

14 aukstumiekārtu modeļi no septiņām dažādām ES dalībvalstīm tika izvēlēti, izmantojot uz risku balstītu pieeju, un testēti akreditētā laboratorijā. Tikai divi modeļi tika novērtēti kā atbilstoši pēc sākotnējās testēšanas.

testēšanas rezultāti

iespējamās
neatbilstības,
85.7%

atbilst,
14.3%

Normatīvie akti:

Regula (ES) 2015/1095

Sākotnējie rezultāti parāda plašu problēmu spektru:

- Tikai vienai trešdaļai modeļu testēšanas laboratorija apstiprināja deklarētos tilpuma mērījumus, pārējām divām trešdaļām bija novirzes no 6% līdz 35%
- Puse modeļu neizturēja temperatūras sasniegšanas testu
- 57% bija pārmērīgs enerģijas patēriņš, viens modelis patērēja 80 % vairāk enerģijas nekā deklarēts

Vienam modelim tika veikta trīskāršā testēšana, un attiecīgā TUI pašreiz izvērtē rezultātus.

Testēšanas novērošana

TUI bija iespēja vērot testēšanu laboratorijā un diskutēt par rezultātiem ar tehniskajiem ekspertiem. Tas palīdzēja TUI izprast (ne)atbilstību praktiskos aspektus.

Dokumentācijas pārbaudes

Dokumentācijas pārbaudes tika veiktas 60 modeļiem. Ceturtdaļa no tiem netika atrasta datubāzē EPREL, kas ir neatbilstība. EPREL reģistrētajiem modeļiem 93 % gadījumu bija pievienota pilnvērtīgā informācija.

Galvenās administratīvās neatbilstības:

- Instrukcijā nav norādīts aukstumaģenta globālās sasilšanas potenciāls (GSP), aukstumnesēja daudzums un energoefektivitātes indekss (EEL).
- Tikai viena trešdaļa paraugu atbilda ekodizaina informācijas prasībām, lai gan daudzas neatbilstības bija salīdzinoši nelielas (piemēram, trūkst dati).

Energomarķējuma prasības tika izpildītas 64 % gadījumu. Dokumentācijas pārbaudes parādīja būtisku uzlabojumu salīdzinājumā ar līdzīgām pārbaudēm ES kopprojekta [EEPLIANT2](#) ietvaros 2018. un 2019. gadā. Tomēr ir nepieciešams turpināt darbu.

Regula (ES) 2015/1094

JAHARP2022

5 PROJECTS

25 MSAS

16 COUNTRIES

GALVENIE IZAICINĀJUMI

Abās preču grupās dalībnieki novēroja, ka **mazie Eiropas piegādātāji parasti nav informēti par saviem pienākumiem**, uzliekot savu preču zīmi precei, ko ir ražojis cits uzņēmums. Tādā veidā viņi uzņemas ražotāja atbildību ES tirgū. Tieši šis zināšanu trūkums lielā mērā ir administratīvo neatbilstību cēlonis.

Dažas veļas mašīnas tiek piegādātas bez atsevišķas programmas ar maksimālo temperatūru 20 °C, lai gan to prasa ekodizaina Regula (ES) 2019/2023.

Profesionālajām aukstumiekārtām nespēja sasniegt vajadzīgo temperatūru var radīt **pārtikas drošuma riskus**, un tas ir jālabo.

TĀLĀKIE PLĀNI

TUI pašreiz nodarbojas ar konstatēto neatbilstību **risku izvērtēšanu**. Līdz šim 10 % no pārbaudītajām profesionālajām aukstumiekārtām ir neatbilstības, kas tiek novērtētas kā "nopietnas". Tas nozīmē, ka tika konstatēti būtiski pārkāpumi un atbilstība visticamāk netiks nodrošināta.

TUI izvērtē, kādas **korektīvās darbības** tiks piemērotas saistībā ar konstatētajām neatbilstībām.

PROSAFE sagatavos **rekomendācijas TUI, uzņēmējiem un Eiropas Komisijai**, lai veicinātu atbilstības uzlabošanu tirgū un Eiropas Zaļā kursa efektīvu īstenošanu.

FINĀLA KONFERENCE

Projekta noslēguma konference notiks **2025. gada 12. martā**. 9 TUI no 9 ES valstīm stāstīs par galvenajiem rezultātiem un gūtajām mācībām Eiropas Komisijai un ieinteresētajām pusēm. Ja vēlaties piedalīties, lūdzu, reģistrējieties [šeit](#).

Sekoņiet mums:

JAHARP2022-01 dalībvalstis

